

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 23.novembar 2020. godine
Ref. br.:RK 1645/20

ODLUKA O ODBIJANJU ZAHTEVA

u

slučajevima br. KI78/20; KI79/20 i KI80/20

Podnosilac

Hilmi Aliu i drugi

Ocena ustavnosti neodređenog akta javnog organa

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev KI78/20 je podneo Hilmi Aliu, sa prebivalištem u opštini Priština. Zahteve KI79/20 i KI80/20 je podneo Hilmi Aliu u ime Vehbija Aliua i Lumturije Aliu (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva ne osporava nijedan konkretan akt nekog javnog organa.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti neodređenih akata javnih organa. Pored toga, podnosilac zahteva nije jasno naglasio koja osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) navodi da su mu povređena nekim aktom javnog organa.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i Ovlašćene Strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 (Podnošenje podnesaka i odgovora) i 35 (Povlačenje, odbijanje i odbacivanje podnesaka) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred sudom

5. Dana 21. maja 2020. godine, podnosilac je podneo gore navedene zahteve preko pošte Sudu.
6. Dana 12. juna 2020. godine, u skladu sa stavom 1 pravila 40 (Spajanje i razdvajanje podnesaka) Poslovnika, predsednica Suda je naložila spajanje zahteva KI79/20 i KI80/20 sa zahtevom KI78/20.
7. Dana 12. juna 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Gresu Caka-Nimani za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednica je imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bajram Ljatifi (predsedavajući), Safet Hoxha i Radomir Laban.
8. Dana 18. juna 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio da (i) popuni i potpiše zvanični formular zahteva; (ii) da navede akte javnih organa koje osporava; (iii) da jasno naglasi svoje navode o povredi osnovnih prava i sloboda zagarantovana Ustavom; (iv) da podnese kopije dokumenata i drugih informacija koje potkrepljuju njegove navode; i (v) da pojasni u kojem je svojstvu podneo zahtev KI79/20 i KI80/20 Sudu.
9. Dana 15. jula 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu nekoliko dokumenata koji sadrže dodatne tvrdnje u vezi sa njegovim slučajem, ali koje nisu dale odgovor na zahteve Suda za pojašnjenjem.
10. Dana 28. septembra 2020. godine, Sud je ponovo dostavio dopis podnosiocu zahteva i tražio od njega da informacije i dokumenta tražena dopisom od 18. juna 2020. godine, podnese Sudu u roku od 7 (sedam) dana.

11. Dana 9. oktobra 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu dopis pod nazivom: "Pitanje za gđu. Arta Rama Hajrizi", čije je sadržaj nejasan i ne odgovora zahtevima Suda za pojašnjenje.
12. Dana 11. novembra 2020. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu da odbije zahtev po kratkom postupku.

Pregled činjenica

13. Na osnovu spisa predmeta, proizilazi da je, neodređenog datuma, podnosilac zahteva aplicirao za osnovnu starosnu penziju u Ministarstvu rada i socijalne zaštite (u daljem tekstu: MRSZ).
14. Dana 11. juna 2006. godine, MRSZ je doneo odluku, kojom je usvojio osnovnu starosnu penziju za podnosioca zahteva u iznosu od 40 (četrdeset) evra mesečno.
15. Dana 7. marta 2016, godine, podnosilac zahteva je takođe podneo zahtev za priznavanje prava za starosnu penziju platiša doprinosa MRSZ-u.
16. Dana 2. novembra 2016. godine, MRSZ je, odlukom [146089], odbio zahtev podnosioca, ističući, između ostalog, da zahtev podnosioca (i) ne ispunjava uslove propisane u članu 8 (Uslovi i kriterijumi za priznavanje prava na starosnu penziju platiša doprinosa) Zakona br. 04/L-131 o penzijskim šemama finansiranim od države; i (ii) Administrativnog uputstva br. 09/2015 o kategorizaciji korisnika penzija platiša doprinosa u vezi sa dovoljnim dokazima za nivo školske spreme.
17. Dana 2. decembra 2016. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu Savetu za žalbe pri Departmanu za penzije MRSZ-a protiv gore navedene odluke, navodeći povredu procesnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava, sa predlogom da se osporena odluka MRSZ-a proglasi nevažećom i da mu se prizna pravo na penziju platiša doprinosa.
18. Dana 14. aprila 2017. godine, Savet za žalbe pri Departmanu za penzije MRSZ-a je odbio žalbu podnosioca zahteva i shodno tome, potvrdio osporenu odluku MRSZ-a. Gore navedeni Savet je, između ostalog, obrazložio da izneti dokazi, odnosno podneta diploma, ne služe kao dovoljan dokaz za prekategorizaciju podnosioca zahteva za penziju platiša doprinosa.
19. Dana 3. novembra 2017. godine, protiv gore navedene odluke, podnosilac zahteva je uložio žalbu Osnovnom sudu u Prištini (u daljem tekstu: Osnovni sud), navodeći pogrešnu primenu materijalnog prava i pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja. Na osnovu spisa predmeta, MRSZ je 4. maja 2018. godine podneo odgovor na tužbu, predlažući odbijanje zahteva podnosioca i potvrđivanje odluke Saveta za žalbe.

20. Dana 22. novembra 2018. godine, Osnovni sud je, presudom [A. br. 1879/17], usvojio žalbu podnosioca zahteva i vratio odluku Saveta za žalbe od 14. aprila 2017. godine na presuđivanje.
21. Dana 21. februara 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev “za donošenje upravnog akta”, na osnovu gore navedene presude Osnovnog suda. Na osnovu spisa predmeta, proizilazi da MRSZ možda nije postupio u skladu sa presudom [A. br. 1879/17] od 22. novembra 2018. godine.
22. Sledeći dokumenti se takođe nalaze u spisima predmeta (i) presuda [ARJ-UZVP. br. 49/2019] od 21. marta 2019. godine, kojom je odbijen, kao neosnovan, zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke Lumturije Aliu, odnosno supruge sina podnosioca zahteva. Ovaj sudski proces je povezan sa zahtevom Lumturije Aliu za poništavanje odluke [br. 5025536] od 11. marta 2016. godine Odeljenja za penzijsku upravu MRSZ-a; (ii) presuda [A. br. 700/2014] od 21. januara 2016. godine Osnovnog suda, kojom se usvaja, kao osnovan, tužbeni zahtev Lumturije Aliju za poništavanje rešenja [br. 5025536] od 18. marta 2014. godine MRSZ-a i stvar se vraća na preispitivanje MRSZ-u; (iii) presuda [A. br. 2006/2017] od 7. novembra 2018. godine Osnovnog suda, kojom se usvaja, kao osnovana, tužba Vehbija Aliua, odnosno sina podnosioca zahteva, vraćajući odluku Odeljenja za socijalnu pomoć MRSZ-a na preispitivanje; (iv) rešenje [PPP. br. 10/2019], kojim je odbijen, kao neosnovan, prigovor protiv naloga za izvršenje [P. br. 1130/2018] od 7. novembra 2018. godine, vezano za predlog za izvršenje Kosovske kompanije za snabdevanje električnom energijom; (v) krivična prijava [br. 2009-AF-1152] od 12. septembra 2009. godine protiv osumnjičenog N.N. zbog osnovane sumnje da je počinio krivično delo teška krađa, kao što je propisano u članu 253. Krivičnog zakonika Republike Kosovo; (vi) dopis upućen predsedniku Vrhovnog suda od 2. maja 2019. godine, čiji je sadržaj nerazumljiv; (vii) zahtev upućen Agenciji za borbu protiv korupcije, čiji je sadržaj nerazumljiv; (viii) žalba upućena Skupštini Republike Kosovo 21. maja 2019. godine, čiji je sadržaj nerazumljiv; (ix) odluka o uklanjanju predmeta sa Liste u vezi sa žalbom [br. 167/2015], *Hilmi Aliu protiv Osnovnog suda*, Ombudsmana od 9. januara 2018. godine. Čini se da je ovaj dopis povezan sa jednim drugim rešenjem MRSZ-a, naime rešenjem [br. 18-00186] od 14. avgusta 2013. godine, kojim se čini da je sinu podnosioca zahteva, odnosno Vehbiju Aliu, prekinuta penzija za osobe sa ograničenim sposobnostima; (x) zahtev upućen Ministarstvu pravde od 28. juna 2017. godine, čiji je sadržaj nerazumljiv, ali izgleda da je povezan sa invalidskom penzijom supruge njegovog sina, naime Lumturije Aliu; i (xi) zahtev upućen generalnom sekretaru Suda, čiji je sadržaj nerazumljiv.

Navodi podnosioca

23. Podnosilac zahteva pred Sudom, između ostalog, ističe sledeće: (i) “Sudovi, ja se ne razumem u članove, ali tražim pravdu u skladu sa zakonima koje ste vi sastavili sa Ustavom Kosova, ali državu vam ne priznaju, kao ni zakone koje pravite. Ja imam sigurno činjenice i datume, ali ni pola od toga sada nemam jer su mi ostali po sudovima, sa falsifikatima od strane države u Opštini Podujevo”; i (ii) “Dali smo krv za pravdu, ali ne pravdu za sebe i naše porodice, ili za pare i korupciju”.

Prihvatljivost zahteva

24. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje navedene Zakonom Poslovníkom.
25. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“(1) Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način”.

[...]

(7) Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

26. Sud se dalje takođe poziva na uslove prihvatljivosti, koji su propisani u Zakonu. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47. (Individualni zahtevi) i 48. (Tačnost podneska) Zakona, koji propisuju:

Član 47 (Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ”.

[...].

Član 48 (Tačnost podneska)

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

27. U kontekstu gore navedenih odredbi, Sud ističe da na osnovu stava 7, člana 113. Ustava, stava 1, člana 47. i člana 48. Zakona, strane pred Sudom moraju osporiti akt javnog organa. Štaviše, na osnovu člana 48. Zakona, pored navođenja konkretnog akta javnog organa koji se osporava, strane su takođe dužne da jasno naglase koja prava i slobode navode da su povređena. U okolnostima ovog slučaja, Sud primećuje da podnosilac zahteva, uprkos zahtevima Suda za pojašnjenjem, pred Sudom nije razjasnio (i) akt javnog organa koji osporava; i (ii) nije ni razjasnio koja su osnovna prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređena.
28. Sud podseća da je zahtev podnosioca primio 21. maja 2020. godine. S obzirom na to da zahtev nije kompletiran, 18. juna 2020. godine, u skladu sa stavom 4, člana 22. (Procesuiranje podnesaka) Zakona i tačkama (f) i (g) stava (2) pravila

32 (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika, Sud je tražio od podnosioca zahteva, između ostalog, da dopuni svoj zahtev tako što će: (i) navesti akte javnih organa koje osporava; (ii) tačno naglasiti svoje navode o povredi osnovnih prava i sloboda zagaranovanih Ustavom; i (iii) podneti kopije dokumenata i druge informacije koje potkrepljuju njegove navode. Podnosilac zahteva je 15. jula 2020. godine podneo Sudu neke dodatne dokumente koji se nisu odnosili na zahteve Suda od 18. juna 2020. Shodno tome, Sud se 28. septembra 2020. godine ponovo obratio podnosiocu zahteva sa zahtevom za pojašnjenje. Kao odgovor na ovaj zahtev, podnosilac zahteva je podneo Sudu dopis pod nazivom „Pitanja za gđu. Arta Rama Hajrizi“, čiji je sadržaj nerazumljiv i ne odnosi se na zahteve Suda za pojašnjenje.

29. U tom smislu, Sud se poziva na stav (5) pravila 35 Poslovnika, koji propisuje sledeće:

Pravilo 35
(Povlačenje, odbijanje i odbacivanje podnesaka)

[...]

“(5) Sud može odlučiti po kratkom postupku, odbiti podnesak ako je nepotpun ili nejasan, uprkos zahtevima Suda prema stranci da dopuni ili razjasni podnesak.”

[...]

30. Sud ističe da gore navedeno pravilo Poslovnika omogućava Sudu da odbije zahtev po kratkom postupku ako je, između ostalog, zahtev podnosioca nepotpun i nejasan, uprkos zahtevima Suda za dopunu i razjašnjenje relevantnog zahteva. relevantne. Sud se dva puta obraćao podnosiocu zahteva sa takvim zahtevom, ali bez uspeha.
31. Sud ponavlja da je u okolnostima ovog slučaja nejasno (i) koji akt javnog organa podnosilac zahteva osporava pred Sudom; (ii) koji su navodi podnosioca zahteva o povredi njegovih ustavnih prava i sloboda; i (iii) na osnovu spisa predmeta i njihovih sadržaja, činjenice predmeta su nerazumljive.
32. Stoga, Sud nalazi da zahtev podnosioca ne ispunjava proceduralne uslove za dalje razmatranje, jer je nepotpun i nejasan, kao što je propisano u stavu (5) pravila 35 Poslovnika.
33. Sud podseća da teret konstruisanja, razjašnjavanja i dopunjavanja zahteva snose podnosioci zahteva, koji imaju direktan interes kako bi se Sud na efikasan način pozabavio njihovim navodima i tvrdnjama. U slučajevima kada podnosioci zahteva ne odgovore na zahteve Suda za pojašnjenje i dopunu zahteva, Sud odbija ove zahteve po kratkom postupku. (Vidi, između ostalog, slučajeve Suda KI48/17, sa podnosiocem zahteva *Sladanom Radojković-Marinković*, odluka o odbijanju zahteva od 4. decembra 2017. godine, stav 21; i KI74/18, sa podnosiocem zahteva: *Gëzimom Muratijem*, odluka o odbijanju zahteva od 3. decembra 2018. godine, stav 26).

34. Na kraju, u skladu sa pravilom 35 (5) Poslovnika, zahtev treba da se odbije po kratkom postupku.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 22, 47 i 48. Zakona i pravilom 35 (5) Poslovnika, dana 11. novembra 2020. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBIJE zahtev;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Gresa Caka-Nimani

Gresa Caka-Nimani

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

Arta Rama-Hajrizi